

Προς το

Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών

Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα

Και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους

Δ/ση Χρηματοοικονομικής Πολιτικής

ΤΜΗΜΑ Α' - Πολιτικής Πιστωτικών Ιδρυμάτων & Ιδιωτικής Ασφάλισης

(Υπόψιν κ. Σινάνη)

Email: k.sinanis@minfin.gr

Αθήνα, 3.06.2026

Αριθμ. Πρωτ.: 52053/2026

ΘΕΜΑ: Ερώτηση με αρ. πρωτ. 5208/12.05.2026 του βουλευτή κ. Νατσιού

[Εγγραφό σας με αρ. πρωτ. 77859 ΕΞ 2026/18.05.2026]

Επί της εν θέματι Ερώτησης που υπέβαλε ο εν θέματι βουλευτής προς τον κ. Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, την οποία μας διαβιβάσατε προς διατύπωση απόψεων, στο πλαίσιο τήρησης των θεμελιωδών αξιών που διέπουν τη λειτουργία και δράση της Τράπεζάς μας με γνώμονα τη διαφανή λειτουργία της και το σεβασμό προς τους θεσμούς και το κοινωνικό σύνολο, σημειώνουμε τα ακόλουθα επί των αντίστοιχων ερωτημάτων:

Ι. Πώς αξιολογεί το Υπουργείο το γεγονός ότι οι 4 συστημικές τράπεζες κατέγραψαν καθαρά κέρδη άνω των € 4,5 δισ. το 2025 και άνω των € 17 δισ. την περίοδο 2022–2025, ενώ το ίδιο χρονικό διάστημα η χρηματοδότηση προς τα νοικοκυριά ήταν αρνητική για τρία συνεχόμενα έτη και παραμένει εξαιρετικά περιορισμένη;

Κερδοφορία και χρηματοδότηση νοικοκυριών

Η κερδοφορία των ελληνικών τραπεζών θα πρέπει να αξιολογείται υπό το πρίσμα της πολυετούς προσπάθειας αποκατάστασης της χρηματοοικονομικής σταθερότητας του τραπεζικού συστήματος, μετά από μία δεκαετία βαθιάς κρίσης. Η περίοδος αυτή χαρακτηρίστηκε από την αναδιάρθρωση του ελληνικού δημόσιου χρέους (PSI), που δημιούργησε ζημιές άνω των €20 δισ. στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα και υψηλά επίπεδα μη εξυπηρετούμενων δανειακών ανοιγμάτων που υπερέβησαν τα €80 δισ. Συνδυαστικά, τα δύο αυτά φαινόμενα οδήγησαν σε σημαντικές απομειώσεις κεφαλαίων και στην κρατικοποίηση του τραπεζικού συστήματος.

Με τα δεδομένα αυτά, το τραπεζικό σύστημα εισήλθε σε φάση εκτεταμένης αναδιάρθρωσης, που περιελάμβανε την εξυγίανση των ισολογισμών, τη δραστική μείωση του λειτουργικού κόστους και τη συμμόρφωση με το αυστηρό εποπτικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Κατά συνέπεια, η σημερινή κερδοφορία αντανakλά μια συνεχή και κοπιώδη προσπάθεια μετασχηματισμού, διάρκειας άνω της δεκαετίας, με στόχο τη δημιουργία υγιών και ανταγωνιστικών τραπεζικών οργανισμών σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Παράλληλα, η κερδοφορία αποτελεί κρίσιμη προϋπόθεση για:

- τη συμμόρφωση με τις εποπτικές απαιτήσεις (CET1, SREP, MREL)
- τη διατήρηση ισχυρής πιστοληπτικής ικανότητας
- τη δυνατότητα χρηματοδότησης νοικοκυριών και επιχειρήσεων.

Επομένως, η ύπαρξη ισχυρής και διατηρήσιμης κερδοφορίας μιας τράπεζας συνδέεται άμεσα με τη διασφάλιση ενός υγιούς ισολογισμού, που αποτελεί προϋπόθεση για τη δυνατότητα χρηματοδότησης της οικονομίας από αυτήν.

Στο πλαίσιο αυτό, κατά την περίοδο 2022–2025, η Εθνική Τράπεζα προχώρησε σε νέες εκταμιεύσεις ύψους €6,0 δισ. προς τα νοικοκυριά και €37,0 δισ. προς τις επιχειρήσεις

Συνεπώς, η κερδοφορία και η υπεύθυνη πιστωτική πολιτική δεν αποτελούν αντικρουόμενες έννοιες. Αντιθέτως, η ύπαρξη ισχυρής κεφαλαιακής βάσης και βιώσιμης κερδοφορίας αποτελεί αναγκαία συνθήκη για τη δυνατότητα παροχής χρηματοδότησης προς νοικοκυριά και επιχειρήσεις με σταθερότητα και μακροχρόνιο ορίζοντα.

II. Πώς εξηγεί το Υπουργείο το διατηρούμενο, και σε πολλές περιπτώσεις διευρυνόμενο, χάσμα μεταξύ επιτοκίων δανείων και καταθέσεων, το οποίο παραμένει σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα, παρά τη μεταβολή της νομισματικής πολιτικής και τη σταδιακή αποκλιμάκωση των επιτοκίων; Πώς αξιολογείται το γεγονός ότι τα επιτόκια πιστωτικών καρτών προσεγγίζουν ή και υπερβαίνουν το 20%, οδηγώντας χιλιάδες πολίτες σε παγίδες υπερχρέωσης;

Η διαμόρφωση του επιτοκιακού περιθωρίου μεταξύ επιτοκίων χορηγήσεων και καταθέσεων αποτελεί σύνθετη λειτουργία τραπεζικής τιμολόγησης και δεν μπορεί να αποτιμάται μονοδιάστατα αποκλειστικά με βάση τη μεταβολή των βασικών επιτοκίων της νομισματικής πολιτικής.

Καταρχάς, τα επιτόκια χορηγήσεων ενσωματώνουν σειρά παραγόντων όπως ο πιστωτικός κίνδυνος, το κόστος κεφαλαίου, το λειτουργικό κόστος και οι προσδοκίες για την οικονομία. Ειδικά στην ελληνική περίπτωση, θα πρέπει να συνεκτιμηθεί ότι το τραπεζικό σύστημα εξήλθε από μια μακρά περίοδο κρίσης, κατά την οποία τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα είχαν προσεγγίσει σχεδόν το 50% του συνολικού χαρτοφυλακίου δανείων, ποσοστό χωρίς προηγούμενο/αντίστοιχο στην Ευρωζώνη.

Παράλληλα, οι ελληνικές τράπεζες εξακολουθούν να λειτουργούν με υψηλότερο κόστος κεφαλαίου σε σχέση με αρκετές ευρωπαϊκές τράπεζες, καθώς οι εποπτικές απαιτήσεις παραμένουν υψηλότερες σε σχέση με ώριμες αγορές της ευρωζώνης. Το κόστος αυτό επηρεάζει αναπόφευκτα την τιμολόγηση των τραπεζικών προϊόντων, όπως συμβαίνει διεθνώς.

Ως προς την επιτοκιακή διαφοροποίηση μεταξύ πιστοδοτήσεων και καταθέσεων, είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι ο αντίκτυπος της νομισματικής πολιτικής σε δάνεια και καταθέσεις δεν είναι ούτε αυτόματος ούτε οριζόντιος. Σε ολόκληρη την Ευρωζώνη, η αποκλιμάκωση των βασικών επιτοκίων δεν μεταφέρεται αυτόματα και στον ίδιο βαθμό σε όλα τα τραπεζικά προϊόντα. Επιπλέον, η ταχύτητα προσαρμογής των επιτοκίων καταθέσεων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη διάρθρωση των καταθέσεων κάθε τραπεζικού συστήματος.

Στην ελληνική αγορά, οι τράπεζες διαθέτουν ισχυρή καταθετική βάση, με δείκτες δανείων προς καταθέσεις σημαντικά χαμηλότερους από αρκετές άλλες ευρωπαϊκές αγορές, γεγονός που περιορίζει την ανάγκη προσέλκυσης νέων καταθέσεων μέσω υψηλότερων αποδόσεων. Συνεπώς, η σύγκριση με τραπεζικά συστήματα που έχουν διαφορετική δομή χρηματοδότησης δεν είναι εύλογη. Επιπλέον, οι λογαριασμοί ταμειυτηρίου και όψεως που κυριαρχούν στην ελληνική αγορά, σε αντιδιαστολή με την υπόλοιπη Ευρώπη, αποτελούν προϊόντα υψηλής ρευστότητας και χαμηλού κινδύνου για τον καταθέτη, κάτι που διαχρονικά συνεπάγεται χαμηλότερες αποδόσεις έναντι άλλων τοποθετήσεων.

Από την άλλη πλευρά, η Τράπεζά μας παρέχει στην πελατεία της ευρεία γκάμα έτερων προθεσμιακών καταθέσεων και επενδυτικών/ασφαλιστικών κ.λπ. προϊόντων, που συχνά αποφέρουν οφέλη πολύ υψηλότερα σε σχέση με μια απλή κατάθεση. Είναι γεγονός ότι πρέπει να δοθεί βάρος στην περαιτέρω ενημέρωση του συναλλακτικού κοινού για τη δυνατότητα επιλογής τέτοιου είδους προϊόντων (αντί της σώρευσης αποταμιεύσεων σε απλούς καταθετικούς λογαριασμούς).

Ειδικά ως προς τα επιτόκια πιστωτικών καρτών, είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι πρόκειται για προϊόντα μη

εξασφαλισμένης καταναλωτικής πίστης, με αισθητά υψηλότερο πιστωτικό κίνδυνο, μεγαλύτερη πιθανότητα αθέτησης και αυξημένες κεφαλαιακές απαιτήσεις σε σχέση με εξασφαλισμένα προϊόντα, όπως λ.χ. τα στεγαστικά δάνεια. Για τον λόγο αυτό, τα προϊόντα revolving credit διεθνώς τιμολογούνται σημαντικά υψηλότερα. Είναι, επίσης, σημαντικό να τονιστεί ότι η υπεύθυνη χρήση μίας κάρτας -μέσω της έγκαιρης εξόφλησής της από τον πελάτη- δεν συνεπάγεται καμία απολύτως επιτοκιακή επιβάρυνση.

Ωστόσο, η ανάγκη προστασίας των καταναλωτών από τον υπερβολικό δανεισμό είναι θεμιτή. Για τον λόγο αυτόν, εφαρμόζονται αυστηροί κανόνες ενημέρωσης, αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας και υπεύθυνου δανεισμού, ενώ η ενίσχυση του ανταγωνισμού και της διαφάνειας στην αγορά χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών αποτελεί σταθερή προτεραιότητα.

Συνεπώς, η ορθή αξιολόγηση του ζητήματος δεν είναι ότι το επιτοκιακό περιθώριο αποτελεί απλή αντανάκλαση εμπορικής επιλογής αλλά ότι αντανακλά συνδυασμό διαρθρωτικών παραγόντων, που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο, τη δομή χρηματοδότησης, το λειτουργικό κόστος, το εποπτικό πλαίσιο και τις προοπτικές της οικονομίας.

III. Για ποιους λόγους η συνολική πιστωτική επέκταση, ύψους περίπου € 19,9 δισ. την περίοδο 2022–2025, δεν μεταφράζεται σε ουσιαστική και ισόρροπη πρόσβαση στη χρηματοδότηση, ιδίως για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και νέους δανειολήπτες;

Τα επίσημα στοιχεία καταδεικνύουν ότι η τραπεζική χρηματοδότηση προς την πραγματική οικονομία έχει ενισχυθεί ουσιαστικά τα τελευταία έτη. Ειδικότερα, σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, οι σωρευτικές καθαρές ροές τραπεζικής χρηματοδότησης προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις την περίοδο 2022–2025 διαμορφώθηκαν σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα, υπερβαίνοντας τα €28 δισ., επιβεβαιώνοντας ότι το τραπεζικό σύστημα χρηματοδοτεί ενεργά την πραγματική οικονομία.

Η αύξηση αυτή αντανακλά μια ουσιαστική ενίσχυση της χρηματοδότησης προς επιχειρήσεις που επενδύουν, εξάγουν, αναπτύσσονται και δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας προς όφελος και των νοικοκυριών. Είναι αυτονόητο ότι η πιστωτική επέκταση δεν κατανέμεται μηχανιστικά και χωρίς αξιολόγηση σε κάθε αίτημα χρηματοδότησης. Η προηγούμενη δεκαετία κρίσης μάς το διδάξε αυτό. Η πρόσβαση στη χρηματοδότηση σε ένα υγιές τραπεζικό σύστημα οφείλει να είναι ευρεία αλλά ταυτόχρονα να βασίζεται σε αντικειμενικά πιστοδοτικά κριτήρια, βιώσιμα επιχειρηματικά σχέδια και τεκμηριωμένη δυνατότητα αποπληρωμής. Στην πράξη, τα ποσοστά έγκρισης νέων χρηματοδοτήσεων για αιτήματα που πληρούν τα σχετικά πιστοδοτικά κριτήρια παραμένουν πολύ υψηλά, στοιχείο που καταδεικνύει ότι το ζήτημα δεν είναι η απουσία χρηματοδότησης, αλλά η πιστοληπτική ποιότητα των αιτημάτων που υποβάλλονται και σίγουρα η διαμόρφωση του ύψους της ζήτησης για δανεισμό.

Θα πρέπει επίσης να συνεκτιμηθεί το μέγεθος των επιμέρους αγορών χρηματοδότησης. Η χρηματοδότηση προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις, λόγω του μικρότερου μέσου μεγέθους δανεισμού και της φύσης των χρηματοδοτικών τους αναγκών, αντιστοιχεί εξ ορισμού σε μικρότερο ποσοστό επί του ΑΕΠ σε σχέση με τη χρηματοδότηση μεγαλύτερων επιχειρηματικών σχημάτων, μεγάλων επενδυτικών έργων ή εταιρικών συναλλαγών μεγάλης κλίμακας. Συνεπώς, δεν είναι ορθό να αξιολογείται η πιστωτική επέκταση αποκλειστικά με βάση απόλυτα μεγέθη ή να αναμένεται ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις μπορούν να απορροφήσουν όγκους χρηματοδότησης συγκρίσιμους με εκείνους που συνδέονται με μεγάλες επιχειρηματικές επενδύσεις ή συγχρηματοδοτούμενα αναπτυξιακά έργα.

Ειδικά ως προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, δεν ευσταθεί η εικόνα περί δήθεν αποκλεισμού τους από τη χρηματοδότηση. Τα τελευταία χρόνια έχουν τεθεί σε εφαρμογή πολλαπλά στοχευμένα χρηματοδοτικά εργαλεία ακριβώς για την ενίσχυση της πρόσβασης των ΜμΕ σε κεφάλαια, μέσω της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας, του ΤΕΠΙΧ III, των εγγυοδοτικών μηχανισμών, του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, του InvestEU και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Τα εργαλεία αυτά έχουν σχεδιαστεί ακριβώς για να αντιμετωπίζουν διαρθρωτικές δυσκολίες πρόσβασης σε χρηματοδότηση, μέσω ευνοϊκότερων όρων, επιμερισμού κινδύνου και

μόχλευσης ιδιωτικών τραπεζικών πόρων.

Θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψιν, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, ότι η χώρα εξήλθε από μια πολυετή οικονομική κρίση, κατά τη διάρκεια της οποίας το τραπεζικό σύστημα βρέθηκε αντιμέτωπο με μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα της τάξης του 50% του συνολικού χαρτοφυλακίου δανείων. Η σημαντική εξυγίανση που ακολούθησε ήταν απαραίτητη προϋπόθεση για την αποκατάσταση της δυνατότητας χρηματοδότησης της οικονομίας. Ως εκ τούτου, η σημερινή πιστοδοτική πολιτική βασίζεται ορθώς σε αρχές βιωσιμότητας και συνετής διαχείρισης κινδύνου και όχι στην επανάληψη πρακτικών που ατυχώς εντέλει κατέληγαν στη συσσώρευση των προβλημάτων του παρελθόντος.

Ως προς τους νέους δανειολήπτες, επίσης, δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα η εικόνα περί δήθεν γενικευμένου αποκλεισμού. Η σταδιακή αποκλιμάκωση του κόστους χρηματοδότησης, η ενίσχυση της τραπεζικής ρευστότητας, καθώς και στοχευμένα προγράμματα στήριξης — ιδίως στην αγορά στεγαστικής πίστης και στην ενίσχυση νέων νοικοκυριών — συμβάλλουν στη διεύρυνση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση σε σχέση με προηγούμενα έτη.

Ειδικότερα, στην αγορά στεγαστικής πίστης καταγράφεται ουσιαστική μεταστροφή, καθώς η καθαρή ροή στεγαστικών δανείων επανήλθε σε θετικό πρόσημο μετά από σχεδόν 15 έτη συνεχούς απομόχλευσης λόγω της εγχώριας κρίσης· εξέλιξη που αντανάκλα τη σταδιακή αποκατάσταση της λειτουργίας της αγοράς στεγαστικής χρηματοδότησης. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται τόσο στη βελτίωση των συνθηκών χρηματοδότησης και της τραπεζικής ρευστότητας, όσο και στη στοχευμένη ενεργοποίηση προγραμμάτων στήριξης νέων νοικοκυριών, όπως το πρόγραμμα “Σπίτι μου”, αλλά και σε νέα τραπεζικά προϊόντα και πρωτοβουλίες με ευνοϊκότερους όρους χρηματοδότησης, προσαρμοσμένα στις ανάγκες νέων δανειοληπτών και πρώτης κατοικίας.

Παράλληλα, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η στεγαστική αγορά εξακολουθεί να επηρεάζεται από διαρθρωτικούς περιορισμούς στην πλευρά της προσφοράς, όπως η περιορισμένη διαθεσιμότητα κατάλληλων κατοικιών, η υποτονική οικιστική οικοδομική δραστηριότητα επί σειρά ετών μετά την κρίση, η χαμηλή αξιοποίηση μέρους του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, η θέση εκτός συναλλακτικού κυκλώματος χιλιάδων ακινήτων εξαιτίας αδυναμιών του μηχανισμού κληρονομικής διαδοχής καθώς και πιέσεις από την αυξημένη τουριστική και επενδυτική ζήτηση. Συνεπώς, οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν ορισμένοι νέοι δανειολήπτες δεν συνδέονται αποκλειστικά με τη διαθεσιμότητα τραπεζικής χρηματοδότησης, αλλά και με τις ευρύτερες συνθήκες της αγοράς κατοικίας. Η σταδιακή αποκλιμάκωση του κόστους χρηματοδότησης και η ενίσχυση της εμπιστοσύνης στην οικονομία συμβάλλουν περαιτέρω στη βελτίωση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση σε σχέση με προηγούμενα έτη.

Συνεπώς, η ορθή ανάγνωση δεν είναι ότι η πιστωτική επέκταση δεν μεταφράζεται σε πραγματική πρόσβαση στη χρηματοδότηση αλλά ότι η πρόσβαση αυτή έχει ήδη διευρυνθεί ουσιαστικά, διέπεται από την ποιότητα αλλά και την ποσότητα της ζήτησης, ενώ διενεργείται εντός πλαισίου υπεύθυνης και βιώσιμης πιστωτικής πολιτικής. Η πρόκληση δεν είναι η άκριτη χαλάρωση των πιστοδοτικών κριτηρίων, αλλά, αφενός, η επίλυση των διαρθρωτικών προβλημάτων και, αφετέρου, η περαιτέρω ενίσχυση της χρηματοδότησης της πραγματικής οικονομίας με όρους ανθεκτικότητας, σταθερότητας και μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας.

IV. Πώς αξιολογεί η Κυβέρνηση το επίπεδο τραπεζικών προμηθειών, οι οποίες ανέρχονται σε περίπου € 2,17 δις. το 2025 και για ποιους λόγους ο Πρωθυπουργός και οι αρμόδιοι Υπουργοί εξακολουθούν να εμφανίζονται ανακόλουθοι με τις επαναλαμβανόμενες υποσχέσεις τους για μείωση των επιβαρύνσεων για τους πολίτες;

Η διατύπωση της ερώτησης παραλείπει κρίσιμα πραγματικά δεδομένα, τόσο ως προς τις ήδη υλοποιημένες νομοθετικές παρεμβάσεις όσο και ως προς τη συγκριτική θέση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Καταρχάς, στο Κοινοβούλιο έχουν ήδη διενεργηθεί συγκεκριμένες νομοθετικές παρεμβάσεις για τον περιορισμό

ή την κατάργηση τραπεζικών προμηθειών σε ορισμένες βασικές καθημερινές συναλλαγές πολιτών, ελεύθερων επαγγελματιών και μικρών επιχειρήσεων, με εκτιμώμενη ετήσια επίπτωση για το τραπεζικό σύστημα που υπερβαίνουν τα €150 εκ., η οποία μεταφράζεται σε αντίστοιχη άμεση ελάφρυνση για τους συναλλασσόμενους.

Ειδικότερα, οι παρεμβάσεις αυτές περιλαμβάνουν την κατάργηση χρεώσεων για πληρωμή λογαριασμών προς το Δημόσιο, ασφαλιστικά ταμεία, ΟΤΑ, παρόχους ενέργειας, ύδρευσης, τηλεπικοινωνιών και ασφαλιστικές εταιρείες μέσω web και mobile banking, καθώς και τη δραστική μείωση των χρεώσεων για εμβάσματα έως €5.000, με ανώτατη χρέωση €0,50 για αποστολή και €0,50 για λήψη, για φυσικά πρόσωπα και ελεύθερους επαγγελματίες, οδηγώντας σε μείωση του σχετικού κόστους κατά έως και 80%. Παράλληλα, θεσπίστηκαν μηδενικές χρεώσεις για συγκεκριμένες συναλλαγές μέσω ATM, κατάργηση χρεώσεων για ερώτηση υπολοίπου σε δίκτυα άλλων τραπεζών, μηδενική χρέωση για φόρτιση προπληρωμένων καρτών έως €100, καθώς και επέκταση της μείωσης προμηθειών για συναλλαγές μικρής λιανικής.

Περαιτέρω, η αξιολόγηση του επιπέδου των τραπεζικών προμηθειών δεν μπορεί να γίνεται αποσπασματικά, μόνο με αναφορά σε απόλυτα ποσά. Το ύψος των συνολικών εσόδων από προμήθειες αντανakλά, μεταξύ άλλων, την αύξηση του όγκου των ηλεκτρονικών συναλλαγών, τη σημαντική διεύρυνση της χρήσης ψηφιακών πληρωμών, την ανάπτυξη επενδυτικών και ασφαλιστικών προϊόντων, καθώς και τη σταδιακή προσαρμογή του επιχειρηματικού μοντέλου των τραπεζών σε πιο διαφοροποιημένες πηγές εσόδων, όπως συμβαίνει σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Σε συγκριτικούς όρους, τα στοιχεία δεν επιβεβαιώνουν την εικόνα υπέρμετρης επιβάρυνσης που επιχειρείται να σκιαγραφηθεί. Αντιθέτως, οι ελληνικές τράπεζες εξακολουθούν να εμφανίζουν σαφώς χαμηλότερη εξάρτηση από έσοδα προμηθειών σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Ενδεικτικά, για τις σημαντικές ευρωπαϊκές τράπεζες, τα καθαρά έσοδα από προμήθειες αντιστοιχούν περίπου στο 30% των λειτουργικών εσόδων, ενώ για τις ελληνικές τράπεζες η αντίστοιχη αναλογία παραμένει κοντά στο 20%. Αντίστοιχα, και ως ποσοστό του συνολικού ενεργητικού, οι ελληνικές τράπεζες εξακολουθούν να κινούνται κάτω από τα επίπεδα πολλών τραπεζικών συστημάτων της ευρωζώνης, ιδίως αγορών με περισσότερο ανεπτυγμένες τραπεζικές δραστηριότητες wealth management, bancassurance, και transaction banking.

Συνεπώς, η αύξηση των προμηθειών σε απόλυτο ποσό δεν συνιστά από μόνη της ένδειξη υπέρμετρης επιβάρυνσης, αλλά πρέπει να αξιολογείται στο σωστό συγκριτικό πλαίσιο, σε σχέση με το μέγεθος του τραπεζικού συστήματος, τον όγκο συναλλαγών, το είδος των παρεχομένων υπηρεσιών, τα συνολικά έσοδα και τη διάρθρωση του επιχειρηματικού μοντέλου.

V. Πώς συμβιβάζεται η διανομή περίπου € 2,7 δισ. προς μετόχους το 2025 με τη συνεχιζόμενη συμμετοχή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (DTC/DTA) στα εποπτικά κεφάλαια των τραπεζών; Θεωρεί η Κυβέρνηση ότι η πρακτική αυτή ανταποκρίνεται στην αρχή της κοινωνικής ανταποδοτικότητας;

Αναβαλλόμενος φόρος

Ο σχηματισμός της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης (Deferred Tax Credit – “DTC”) συνδέεται άμεσα με τις εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες της οικονομικής κρίσης. Συγκεκριμένα, προήλθε, αφενός, από την αναδιάρθρωση του ελληνικού δημόσιου χρέους (PSI) και, αφετέρου, από τις σημαντικές απομειώσεις του δανειακού χαρτοφυλακίου που κατέγραψαν οι τράπεζες την ίδια περίοδο.

Η απόσβεση του DTC διενεργείται βάσει των εν ισχύ λογιστικών και φορολογικών κανόνων, οι οποίοι καθορίζουν τον τρόπο αναγνώρισης, την απόσβεση και τον εν γένει χειρισμό του, με την Εθνική Τράπεζα να συμμορφώνεται πλήρως με το προβλεπόμενο πλαίσιο.

Πέραν του ως άνω πλαισίου, η Εθνική Τράπεζα προχώρησε εθελοντικά σε επιπλέον επιταχυνόμενη απόσβεση του DTC σε επίπεδο εποπτικών κεφαλαίων, συνδέοντάς την με τις διανομές. Η πρωτοβουλία αυτή υλοποιείται από το πρώτο τρίμηνο του 2025 και ενισχύει την ποιότητα των κεφαλαίων της Τράπεζας.

Ως αποτέλεσμα της πολιτικής αυτής, εκτιμάται ότι η πλήρης εποπτική απόσβεση του DTC θα επιτευχθεί σημαντικά νωρίτερα από τον αρχικό χρονικό ορίζοντα που προβλέπει η νομοθεσία (έως το 2042).

Διανομή κερδών

Η διανομή κερδών αποτελεί ένδειξη εξομάλυνσης και ενίσχυσης της χρηματοοικονομικής θέσης της Τράπεζας και πραγματοποιείται εντός του ισχύοντος εποπτικού πλαισίου, λαμβάνοντας υπόψιν την κεφαλαιακή επάρκεια, την κερδοφορία και τη συνολική ανθεκτικότητα του ισολογισμού. Παράλληλα, λαμβάνει υπόψιν και τις πρακτικές που επικρατούν στο ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα, όσον αφορά τη συχνότητα, τον τρόπο και το ύψος των διανεμόμενων ποσών. Σημειώνεται ότι η Τράπεζα επανήλθε σε διανομή μερίσματος μόλις το 2023, έχοντας διακόψει τις διανομές κερδών από το 2008 μέχρι τότε.

Κατά τον τρόπο αυτόν, η διανομή κερδών δεν λειτουργεί αποκομμένα αλλά συνδέεται με ενέργειες βελτίωσης της ποιότητας και ποσότητας των κεφαλαίων της Τράπεζας και σταδιακής μείωσης του DTC, ενόψει και των συνθηκών που επικρατούν στο διεθνές περιβάλλον.

Επιπρόσθετα, πέραν της τραπεζικής δραστηριότητας, η Εθνική Τράπεζα συμβάλλει ουσιαστικά στην κοινωνία μέσω στοχευμένων δράσεων κοινωνικής ανταποδοτικότητας.

Ενδεικτικά, για την περίοδο 2022–2025:

- Έχει συνεισφέρει €50 εκ. στο πρόγραμμα «Μαριέττα Γιαννάκου» για την ανακαίνιση δημόσιων σχολείων και προτίθεται να εισφέρει επιπλέον €50 εκατ. κατά την περίοδο 2026-2027, συνολικά €100 εκ. Αντίστοιχες εισφορές έχουν καταβάλει και οι λοιπές τρεις συστημικές τράπεζες, οι οποίες, επίσης, προτίθενται να συνεχίσουν τη αντίστοιχη συμμετοχή τους την επόμενη διετία, κατόπιν αξιολόγησης και ανάλογα με την πορεία υλοποίησης του προγράμματος, τις ανάγκες του και τις επικρατούσες χρηματοοικονομικές συνθήκες, με πρόνοια για συνολική συνεισφορά έως €400 εκ. για το σύνολο των συστημικών τραπεζών.
- Έχει στηρίξει το ΕΚΑΒ, το Ιπποκράτειο, την αποκατάσταση των πυρόπληκτων περιοχών της Χίου και της Πάρνηθας, καθώς και πληγέντες από πλημμύρες με συνολικές εισφορές €22 εκατ.
- Πέραν των ανωτέρω σημαντικών ειδικών πρωτοβουλιών, η Τράπεζα διατηρεί σταθερή ετήσια παρουσία σε δράσεις κοινωνικής συνεισφοράς, μέσω λοιπών χορηγιών και δωρεών, οι οποίες ανήλθαν συνολικά σε €20 εκ. την περίοδο 2022-2025, αποτυπώνοντας τη διαχρονική στήριξη της Τράπεζας σε δράσεις με κοινωνικό, εκπαιδευτικό, πολιτιστικό και αναπτυξιακό αποτύπωμα.

Τέλος, η Εθνική Τράπεζα, μέσω του πιστοδοτικού της ρόλου, συμβάλλει στην πράσινη μετάβαση της χώρας, με δανειακό χαρτοφυλάκιο ύψους €2,5 δισ. το 2025 σε έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

**Μετά τιμής,
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ**